

TILAME

Tadbirkorlik faoliyati. Publitsistik uslub.

Fan- O‘zbek tili

O‘qituvchi- Kamaliddinova Nigora Sirajiddinovna

REJA:

1

- Tadbirkorlikning tarixi

2

- Tadbirkorlikning 4 xil
ko‘rinishi

3

- Publitsistik uslub

4

- Yoshlar kelajak
bunyodkorlari

Tadbirkorlik kapital sarflab tovar va xizmatlar yaratish bilan foyda topishga qaratilgan iqtisodiy faoliyatdir. U biznesning asosiy turi hisoblanadi.

Tadbirkorlik mulkchilik subyektlarining foyda olish maqsadida tavakkal qilib va mulkiy javobgarligi asosida amaldagi qonunlar doirasida tashabbus bilan iqtisodiy faoliyat ko'rsatishdir. Tadbirkorlikning tarixi uzoq o'tmishga borib taqaladi. Tadbirkorlik biznes sifatida, asosan, sanoat, agrar va servis sohalarda kechadi.

Tadbirkorlik mulkiy jihatdan 4 xil ko‘rinishga ega: davlat tadbirkorligi, xususiy tadbirkorlik, jamoa tadbirkorligi, aralash tadbirkorlik. Ish ko‘lami jihatidan kichik, o‘rtा va yirik tadbirkorlikka bo‘linadi. Ular bir-biridan kapital miqdori, ishlovchilarning soni, yaratilgan mahsulot, xizmatlarning bozor qiymati va olingan foyda miqdoriga qarab farqlanadi. Tadbirkorlik g‘oyat murakkab faoliyat bo‘lganidan, iste’dod, tayyorgarlik va tajribani talab qiladi.

Bilib oling!

Tashviqot-targ‘ibot ishlarini olib borishda qo‘llanadigan uslub, ya’ni matbuot uslubi *publitsistik uslub* deyiladi. Ushbu uslubning asosiy xususiyatlari ijtimoiy hayotimizdagi eng dolzarb masalalarini barchaga tushunarli, ta’sirchan shaklda, adabiy til me’yorlariga rioya qilgan holda ifodalashdir.

TIIAME

1-mashq. Publitsistik uslubda berilgan gaplarni davom ettirib daftarga yozing.

1. Bu yil mirishkor dehqonlar uchun omadli bo‘ldi ...
2. Dehqon xohlasa, ichki va tashqi savdoni ...
3. Birgina Surxondaryo viloyatining o‘zida ... tonna qishloq xo‘jaligi mahsulotlari ...
4. Meva va sabzavot mahsulotlarini eksport ...

TIIAME

2-mashq. Berilgan publitsistik uslubda yozilgan gaplarni o‘qing va nuqtalar o‘rnini mazmuniga mos so‘zlar bilan to‘ldiring.

Mutaxassislarning fikricha, dehqonchilikda har bir hududning , ...

... kelib chiqqan holda muayyan natijalarga erishish mumkin. Jumladan , Boysun va Baxmalning ... , Yashnabod hamda Sherobod ... dovrug‘i dong taratishi ana shunday o‘ziga xos omillar bilan bog‘liq. Samarqand ... boshqa hududda aynan tayyorlash imkonsiz bo‘lgani singari yuqorida nomi keltirilgan mevalar ham joy tanlashi bilan farqlanadi. Sherobod anorlari hududning, anor yetishtirish uchun juda mos. Anorlar dastlab ... yetishtirilgani, so‘ngra ... hamda boshqa o‘lkalarda ham ommalashtirilgani haqida ma’lumotlar bor.

Foydalanish uchun so‘z va so‘z birikmali: geografik joylashuvi, iqlim sharoitidan; Oltinsoy uzumlari; Eronda; qirmizi olmalari; nonini; anorlari; tuproq unumdorligi, quruq havosi; Misr.

Yoshlar kelajak bunyodkorlari

Ertangi kunimizning yanada yorug‘ va farovon bo‘lishi bugungi islohotlar bilan chambarchas bog‘liq. Mamlakatimizda navqiron avlod vakillarining orzu-tilishlari, ezgu g‘oya hamda maqsadlari har tomonlama qo‘llab-quvvatlanayotganining boisi shunda. Yigit-qizlarimiz uchun yaratib berilayotgan imkoniyat va imtiyozlar davlat siyosatining qamrovi naqadar kengligidan dalolat beradi.

Albatta, doimiy daromad fayz-u baraka manbayidir. Kelajak vorislarini rag‘batlantirishning eng ma’qul yo‘li ham ularga munosib ish o‘rinlarini yaratishdir. Tadbirkorlik faoliyatini boshlash uchun biznes-rejani puxta tuzishda mutaxassislar, ota-onalarning maslahatlari ko‘rsatmalari va ko‘mak beradi.

Asosiy maqsad respublikamizning banklaridan kredit olib, xorijdan investitsiya kiritish va yangi ish o‘rinlarini yaratishdan iboratdir. Chindan ham boshlang‘ich sarmoya yosh ishbilarmonlar uchun katta madad. Yosh o‘g‘il-qizlarning tadbirkorlik borasidagi istiqbolli loyihalarini moliyaviy qo‘llab-quvvatlash, tadbirkor yoshlarning safini kengaytirish muhim o‘rin tutadi.

Bilib oling!

Ommabop uslubning radio, televideniyeda ishlatiladigan ko‘rinishi *og‘zaki publitsistik uslub* deyilsa, gazeta, jurnallarda ishlatiladigan ko‘rinishi *yozma publitsistik uslub* hisoblanadi.

Masalan: Gapirdi - so‘zladi, eshitdi - tingladi, qaradi - nazar soldi, ovqatlandi - tanovul qildi.

TIIAME

3-mashq. Gaplarni o‘qing. Nuqtalar o‘rniga mazmuniga mos so‘zlarni qo‘yib yozing.

1. Ularda, ayniqsa, yosh avlod uchun katta tarbiyaviy ahamiyatga ega pand-nasihatlar ... (aks ettirilgan, barpo etilgan).
2. Bu esa keng aloqalarni ... (talab qiladi, ko‘rsatadi).
3. Bu borada tegishli tadqiqiy ishlar ... (olib borilmoqda, berilmoqda).
4. Shahrimizda qo‘lyozmalar kutubxonasi muzeyi (tashkil etiladi, ko‘rsatiladi).
5. Uchrashuvda hamkorlikning dolzarb masalalari (muhofaza qilindi, erishildi).
6. O‘zbekistonda inson huquq va erkinliklarini muhofaza qilish (ustuvor sanaladi, tavsiya etiladi).
7. Istalgan sohada vatanparvarlik tuyg‘usini (hisoblanadi, namoyon qilish mumkin).

4-mashq. Berilgan so‘zlar yordamida publitsistik uslubga oid bo‘lgan gaplar tuzing va daftaringizga yozing.

Masalalari ko‘rib chiqildi, markaziga aylandi, hissa qo‘shmoqda, tashkil etilmoxda, asosida rivojlanadi, barpo etildi, zarur vazifalardan biridir, ishtirok etadi, talab qiladi, kutilmoqda, tashrif buyurdi, o‘rganilmoqda.

TIIAME

5-mashq. Gaplarni o‘qing. Nuqtalar o‘rniga mazmuniga mos so‘zlarni qo‘yib yozing.

1. Ularda, ayniqsa, yosh avlod uchun katta tarbiyaviy ahamiyatga ega pand-nasihatlar (aks ettirilgan, barpo etilgan). 2. Bu esa keng aloqalarni (talab qiladi, ko‘rsatadi). 3. Bu borada tegishli tadqiqiy ishlar (olib borilmoqda, berilmoqda). 4. Shahrimizda qo‘lyozmalar kutubxonasi muzeyi (tashkil etiladi, ko‘rsatiladi). 5. Uchrashuvda hamkorlikning dolzarb masalalari (muhokama qilindi, erishildi). 6. O‘zbekistonda inson huquq va erkinliklarini muhofaza qilish (ustuvor sanaladi, tavsiya etiladi). 7. Istalgan sohada vatanparvarlik tuyg‘usini (hisoblanadi, namoyon qilish mumkin).

- 1-topshiriq.**
Maqollarning
mazmunini ayting va
ona tilingizga tarjima
qiling.
1. Tejamkorlik - koni boylik.
 2. Yetti o'lchab, bir kes.
 3. Toma-toma ko'l bo'lur.
 4. Yaxshilik qilolmasang, yomonlik qilma.

2-topshiriq. Suhbatni davom ettiring.

- Sarvar, sen kelajakda kim bo‘lmoqchisan?
- Men kelajakda dadamga o‘xshab tadbirkor bo‘lmoqchiman.
- Dadangning korxonasi nima ishlab chiqaradi?
- Dadam novvoyxona ochganlar. U yerda nonning o‘ndan ortiq turlari yopiladi.
- Dadang ishlab chiqarayotgan mahsulot juda kerakli va eng muhim, doimo bozori chaqqon mahsulot ekan.

TIIAME

ARXIV.UZ

ARXIV.UZ

Bugungi kunga kelib, kichik biznes va xususiy tadbirkorlik sub'ektlari mamlakatimiz iqtisodiyotining barcha jabhalarida, mashinasozlik mahsulotlari ishlab chiqarishda, xalq iste'moli mollarini, qishloq xo'jaligi va oziq-ovqat mahsulotlarini ishlab chiqarishda hamda boshqa sohalarda faoliyat ko'rsatmoqda.

TIIAME

Uy vazifasi. Tadbirkorlik mavzusida kichik matn yozing.

E‘tiboringiz uchun
rahmat!